

BRIEF REPORT

ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

Ελένη Γεράνη

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: Θεραπεία και φροντίδα τραυμάτων και ελκών

In English

NURSES IN THE COVID-19 PANDEMIC

Eleni Gerani

Postgraduate program: Treatment and care of wounds and ulcers

Corresponding author : Gerani Eleni, e-mail: ntc19007@uniwa.gr

Key-words: Covid-19, pandemic, nurses

DOI: 10.5281/zenodo.12792887

Cite as: Gerani, E. (2023). NURSES IN THE COVID-19 PANDEMIC. In *Perioperating Nursing (GORNA)* (Vol. 12, Number 3, pp. 313–316). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.12792887>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πανδημία COVID-19 έχει προκαλέσει παγκόσμια κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας, της ψυχικής υγείας και της οικονομίας. Τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, κλήθηκαν να διαχειριστούν την πανδημία όσον αφορά τον σχεδιασμό, την παροχή υπηρεσιών υγείας και την διασφάλιση του εργατικού δυναμικού.^{1,2,3}

Οι νοσηλευτές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση της πανδημίας καθώς αποτελούν το 50% του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας παγκοσμίως. Λόγω της φύσης της εργασίας οι νοσηλευτές διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης διαταραχών ψυχικής υγείας, όπως άγχος και κατάθλιψη,⁴ τα οποία απαιτούν συστηματική διερεύνηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση.⁵⁻⁷

Η πανδημία COVID-19 εξαιτίας της αιφνίδιας αύξησης της ζήτησης φροντίδας οδήγησε στην απρόβλεπτη άσκηση επαγγελματικής και ψυχοκοινωνικής πίεσης στους νοσηλευτές επιδρώντας αρνητικά τόσο στη σωματική όσο και την ψυχική τους υγεία. Ο αρνητικός αντίκτυπος έχει επικεντρωθεί στους νοσηλευτές, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της πανδημίας εργάζονται σε νοσοκομειακό περιβάλλον, όπου εκτός από το βάρος της ευθύνης στη διαχείριση της πανδημίας και την παροχή ολιστικής φροντίδας, ο φόρτος εργασίας, η έλλειψη κλινών και ανθρώπινων πόρων είναι συνήθη.^{8,9}

Ο αυξημένος φόρτος εργασίας, η συναισθηματική δυσφορία στην καθημερινή εργασία και η έλλειψη υποστήριξης από τους συναδέλφους έχουν συσχετιστεί σημαντικά με τη διάγνωση ψυχικών διαταραχών στους νοσηλευτές κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Εκτός από τον εργασιακό

χώρο, στρεσογόνοι παράγοντες στο κοινωνικό περιβάλλον όπως η κοινωνική απομόνωση και το κοινωνικό στίγμα που έχουν βιώσει οι νοσηλευτές τους καθιστούν περισσότερο ευάλωτους.^{10,11} Η έκθεση των νοσηλευτών σε στρεσογόνους παράγοντες σε συνδυασμό με την ανεπαρκή ανάκαμψη κατά τη διάρκεια μη εργάσιμων ωρών, συμβάλλει στην κακή ποιότητα ύπνου, την αυξημένη κόπωση, την επαγγελματική εξουθένωση και τη μειωμένη ψυχολογική ευεξία.^{12,13}

Σύμφωνα με τους Garcia-Vivar et al.,⁹ η ανάλυση των επιπτώσεων στην ψυχική υγεία μεταξύ των νοσηλευτών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, ο επιπολασμός της αϋπνίας των νοσηλευτών σε νοσοκομειακό περιβάλλον κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος (Ιανουάριος-Μάιος 2020) ήταν 40,66%, ενώ των μέτριων έως σοβαρών συμπτωμάτων άγχους ήταν 29.55%, της κατάθλιψης 38.79% και του μετατραυματικού στρες (PTSD) 29.8%.

Μελέτη των Sagherian et al.,¹² για τον προσδιορισμό των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, 18 μήνες μετά την έναρξη της πανδημίας όπου ήταν διαθέσιμος ο εμβολιασμός, έδειξε ότι, οι εμπειρίες των νοσηλευτών σε νοσοκομειακό περιβάλλον ήταν παρόμοιες με την αρχή της πανδημίας. Το 34.65% και το 7.52% των νοσηλευτών είχε μέτρια και σοβαρή μορφή αϋπνίας, αντίστοιχα. Παρουσίασαν επίσης, υψηλή οξεία κόπωση, μέτρια έως υψηλή χρόνια κόπωση και χαμηλή έως μέτρια ανάκαμψη μεταξύ των βαρδιών. Όσον αφορά την επαγγελματική εξουθένωση, βίωσαν αυξημένη συναισθηματική εξάντληση και προσωπική ολοκλήρωση και κάποια αποπροσωποποίηση. Βελτίωση παρατηρήθηκε ως προς την ψυχολογική δυσφορία, η οποία κατά μέσο

όρο ήταν ήπια, παρότι το 19.03% του δείγματος είχε σοβαρή μορφή ψυχολογικής δυσφορίας. Εντούτοις, παρατηρήθηκε επιδείνωση ως προς τη σοβαρότητα των συμπτωμάτων μετατραυματικής διαταραχής. Το άγχος στους νοσηλευτές έχει σοβαρές επιπτώσεις, που περιλαμβάνουν την έλλειψη ικανοποίησης από την εργασία, τον αυξημένο κίνδυνο λαθών και την χαμηλή παραγωγικότητα. Πράγματι, το άγχος και η κατάθλιψη των νοσηλευτών εκτός από την αύξηση του σωματικού και συναισθηματικού στρες είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε χαμηλής ποιότητας φροντίδα των ασθενών και υψηλότερο φόρτο εργασίας για τους οργανισμούς. Το άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση έχουν ως αποτέλεσμα την πρόθεση ή ακόμη και την εγκατάλειψη του επαγγέλματος.¹⁰ Η έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού επιδεινώθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας εξαιτίας της νόσησης των νοσηλευτών. Αποτέλεσμα αυτών ήταν ο αυξημένος φόρτος εργασίας. Επιπλέον, προέκυψε το πρόβλημα της διαθεσιμότητας εξοπλισμού ατομικής προστασίας. Μολονότι, μεταξύ των μελετών παρατηρούνται διακυμάνσεις στα ποσοστά επιπολασμού άγχους και κατάθλιψης εντούτοις, ανευρίσκονται υψηλά κατά την διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σχεδόν το ένα τρίτο των νοσηλευτών εμφανίζουν συμπτώματα άγχους ενώ περισσότερο από το ένα πέμπτο υποφέρουν από διαταραχές κατάθλιψης.¹⁴⁻¹⁶

Ο φόβος, το άγχος, ο θυμός και η λύπη αποτελούν τα επικρατέστερα συναισθήματα των ανθρώπων παγκοσμίως λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας από τον κορονοϊό. Ο αντίκτυπος της πανδημίας στη ψυχική υγεία είναι μεγάλος. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε) οι κυβερνήσεις οφείλουν να διασφαλίσουν την θέση της ψυχικής υγείας στο επίκεντρο των

μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.¹⁷⁻¹⁸

Η Αμερικανική Ψυχολογική Εταιρεία έχει προσεγγίσει τον αντίκτυπο της COVID-19 στην ψυχική υγεία αναπτύσσοντας διαφορετικές στρατηγικές, που περιλαμβάνουν τον τρόπο πρόληψης της εξουθένωσης στους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, την ενίσχυση της ανάπτυξης ενός ψυχολογικά υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος, προωθώντας παράλληλα την υγεία μεταξύ των εργαζομένων και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στα εμβόλια με τη συμμετοχή της κοινότητας.¹⁹

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Lee Y, Lui L.M.W, Chen-Li D, Liao Y, Mansur R.B, Brietzke E, Joshua D Rosenblat J.D, Ho R, Rodrigues N.B, Lipsitz O, Nasri F, Cao B, Subramaniapillai M, Gill H, Lu C, McIntyre R.S. Government response moderates the mental health impact of COVID-19: A systematic review and meta-analysis of depression outcomes across countries. *J Affect Disord.* 2021; 1(290):364-377.
2. Turner S, Botero-Tovar N, Herrera M.A, Borda Kuhlmann J.P, Ortiz F, Ramírez J.C, Maldonado L.F. Systematic review of experiences and perceptions of key actors and organizations at multiple levels within health systems internationally in responding to COVID-19. *Implement Sci.* 2021;16(1):50.
3. Legido Quigley H, Asgari N, Teo Y.Y, Leung G.M, Oshitani H, Fukuda K, Cook A.R, Hsu L.Y, Shibuya K, Heymann D. Are high-performing health systems resilient against the COVID-19 epidemic? *Lancet.* 2020; 395(10227):848-850.
4. Nagel C, Nilsson K. Nurses' Work-Related Mental Health in 2017 and 2020—A Comparative Follow-Up Study before and during the COVID-19 Pandemic. *Int J Environ Res Public Health.* 2022; 19(23):15569.
5. Polikandrioti M, Olympios Ch. Anxiety and coronary disease. *Archives of Hellenic Medicine.* 2014;31(4):403-411.
6. Πολυκανδριώτη Μ, Κουτσοπούλου Β. Άγχος σε μη ψυχιατρικούς ασθενείς. *Το Βήμα του Ασκληπιού.* 2014;12(1):54-65.
7. Πολυκανδριώτη Μ, Στεφανίδου Σ. Κατάθλιψη σε μη ψυχιατρικούς ασθενείς. *Το Βήμα του Ασκληπιού.* 2013; 12(4):397-408.
8. Xu H, Stjernswärd S, Glasdam S. Psychosocial experiences of frontline nurses working in hospital-based settings during the COVID-19 pandemic - A qualitative systematic review. *Int J Nurs Stud Adv.* 2021; 3:100037.
9. Garcia-Vivar C, Rodríguez-Matesanz I, San Martín-Rodríguez L, Soto-Ruiz N, Ferraz-Torres M, Escalada-Hernández P. Analysis of mental health effects among nurses working during the COVID-19 pandemic: A systematic review. *J Psychiatr Ment Health Nurs.* 2022; 10.1111/jpm.12880.
10. Nagel C, Nilsson K. Nurses' Work-Related Mental Health in 2017 and 2020—A Comparative Follow-Up Study before and during the COVID-19 Pandemic. *Int J Environ Res Public Health.* 2022; 19(23):15569.
11. Nair R, Mohan K, Jayakrishnan K, Srinivasan P, Javeth A, Sharma S, Kumari B. Lived Experience of Nurses in COVID-19 Units - A Phenomenological Study from Eastern India. *J Caring Sci.* 2022;11(4):197-209.
12. Sagherian K, Steege L.M, Cobb S.J, Cho H. Insomnia, fatigue and psychosocial well-being during COVID-19 pandemic: A cross-sectional survey of hospital nursing

- staff in the United States. *J Clin Nurs.* 2020;10.1111/jocn.15566.
13. Sagherian K, Cho H, Steege L.M. The insomnia, fatigue, and psychological well-being of hospital nurses 18 months after the COVID-19 pandemic began: A cross-sectional study. *J Clin Nurs.* 2022; 10.1111/jocn.16451.
14. Ślusarska B, Nowicki G.J, Niedorys-Karczmarczyk B, Chrzan-Rodak A. Prevalence of Depression and Anxiety in Nurses during the First Eleven Months of the COVID-19 Pandemic: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Int J Environ Res Public Health.* 2022;19(3):1154.
15. Hemmati F, Sarokhani M, Abdan Z, Sarokhani D, Dehkordi A.D, Fakhri M. The prevalence of depression, anxiety and stress in nurses working in Iranian hospitals: A systematic review and meta-analysis. *Przegl Epidemiol.* 2021;75(2):254-262.
16. Zakeri M.A, Rahiminezhad E, Salehi F, Ganjeh H, Dehghan M. Burnout, Anxiety, Stress, and Depression Among Iranian Nurses: Before and During the First Wave of the COVID-19 Pandemic. *Front Psychol.* 2021;12:789737.
17. Mourdoukouta D, Polikandrioti M, Dousis E, Evangelou E, Dafogianni Ch, Koutelekos I. Perceived social support among parents of hospitalized children in the Covid-19. *Perioperative Nursing(GORNA).* 2021;10(4):294-305.
18. Mourdoukouta D, Polikandrioti M, Dousis E, Evangelou E, Zartaloudi A, Dafogianni C, ... & Koutelekos I.. Perceived Social Support in Parents of Hospitalized Children During COVID-19. 2022; *Adv Exp Med Biol.* 2023;1425:303-317.
19. Almeda N, Díaz-Milanés D, Guiterrez-Colosia M.R, García-Alonso C.R. A systematic review of the international evolution of online mental health strategies and recommendations during the COVID-19 pandemic. *BMC Psychiatry.* 2022; 22:621.